

33626 Pallas-reactorproject

Nr. 32 Brief van de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2025

In de brief van mijn ambtsvoorganger van 12 mei 2025 jl.¹ is aangegeven dat u verder zou worden geïnformeerd als de nieuwe kostenraming en planning van het PALLAS-nieuwbouwprogramma (de zogenaamde Baseline 9) gereed zijn. In deze brief ga ik hier nader op in. Verder wil ik u informeren over de start van de uitvoeringsfase van de bouw van de PALLAS-reactor.

Met de start van de uitvoeringsfase van de bouw van de reactor wordt een belangrijke stap gezet in de voortgang van het PALLAS-nieuwbouwprogramma en daarmee in de voorzieningszekerheid van medische isotopen voor patiënten in Nederland en Europa. Er zijn dagelijks vele duizenden patiënten binnen en buiten Nederland voor hun diagnose of behandeling afhankelijk van medische isotopen die worden geproduceerd in Petten. Met de vervanging van de huidige Hoge Flux Reactor (uit 1961) kunnen toekomstige patiënten blijven profiteren van de vroege toegang tot excellente nucleaire geneeskundige zorg. Daarnaast behouden Nederland en Europa hun strategische autonomie op de markt van medische isotopen met de komst van de PALLAS-reactor.

Baseline 9

Baseline 9 is een actualisatie van de kosten, planning, scope en risico's van het PALLAS-nieuwbouwprogramma en een belangrijk instrument voor het monitoren van de voortgang van de bouw. In de brief van 12 mei 2025 jl. werd aangegeven dat op basis van de voorlopige uitkomsten van Baseline 9 de kosten van het PALLAS-nieuwbouwprogramma zouden stijgen van € 2.000 mln. naar € 2.400 mln. en de reactor een jaar later commercieel in bedrijf zou gaan (2032).² Op basis van de uitkomsten van de gefinaliseerde

¹ Kamerstuk 33626, nr. 30

² Gebaseerd op een P50 kostenraming. Bij een kostenraming kan rekening gehouden worden met onzekerheden en risico's in de overschrijdingskans van een raming. Een P50 raming kent een kans van 50% dat er meer kosten zullen zijn en 50% dat er minder kosten zullen zijn.

Baseline 9³ heeft NRG PALLAS het benodigde budget nu vastgesteld overeenkomstig het eerder gecommuniceerde voorlopige bedrag.

Het ministerie van VWS heeft samen met de Raad van Bestuur van NRG PALLAS een extern bureau, Turner & Townsend, opdracht gegeven voor het uitvoeren van een onafhankelijke review op baseline 9. De hoofdonderzoeksvraag hierbij was of de geactualiseerde kostenraming, de planning en het risicodossier van het PALLAS-programma voldoende actueel, compleet en betrouwbaar zijn.

In haar review heeft Turner & Townsend de processen van NRG PALLAS voor het opstellen van de kostenraming, planning en risicomodellering van Baseline 9 beoordeeld. Als uitkomst hiervan concludeert Turner & Townsend in haar rapport dat Baseline 9 tot stand is gekomen op basis van een goed afgestemde en integrale aanpak, en dat de opzet en gehanteerde uitgangspunten en aannames passend zijn voor de schaal en complexiteit van het nieuwbouwprogramma. Daarnaast oordeelt Turner & Townsend dat de procedures voor planningsbeheer en het risicomanagement robuust en betrouwbaar zijn. Deze elementen gezamenlijk bieden, in de ogen van Turner & Townsend, een groot vertrouwen in de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van Baseline 9, en vormen daarmee een solide basis voor de realisatie van het PALLAS-programma.

De aanvullende financiering voor het PALLAS-nieuwbouwprogramma is opgenomen in de eerste suppletoire begroting 2025. Het is goed om wederom op te merken dat PALLAS-nieuwbouwprogramma een groot, langdurig en complex programma is. Onvoorziene omstandigheden en hiermee samenhangende kostenstijgingen zijn daarom niet uit te sluiten. Wel wordt de kans op onverwachte kostenstijgingen beperkt door de grondige wijze waarop Baseline 9 is opgesteld en getoetst. Momenteel wordt bekeken of, vanwege de bovengenoemde aanvullende financiering voor de realisatie van het PALLAS-nieuwbouwprogramma en de instandhouding van de liquiditeitspositie van NRG, aanvullende staatssteungoedkeuring nodig is.

Start uitvoeringsfase

³ In oktober 2025 wordt de nieuw op te stellen basisrapportage, opgesteld conform de Regeling Grote Projecten en gebaseerd op Baseline 9, aan uw Kamer aangeboden. In deze rapportage zal de Kamer nader geïnformeerd worden over Baseline 9.

NRG PALLAS heeft een verzoek tot goedkeuring voor de start van de uitvoeringsfase ingediend. In de financieringsovereenkomsten die het ministerie van VWS met NRG PALLAS heeft afgesloten, is opgenomen dat NRG PALLAS aan verschillende voorwaarden moeten voldoen voordat zij goedkeuring ontvangt voor het starten van de uitvoeringsfase. Hiermee wordt gewaarborgd dat de onderneming klaar is voor de uitvoeringsfase.

De belangrijkste voorwaarde is dat er een zogenaamde *gate review* wordt uitgevoerd. De gate review biedt een gestructureerde en onafhankelijke toetsing en ondersteunt het project met sturings-, risicobeheersings-, kwaliteitsborgings- en verantwoordingsvraagstukken. Mogelijke knelpunten en onvolkomenheden worden gesignaleerd, zodat deze gericht kunnen worden opgepakt voordat de uitvoering start. Dit draagt bij aan het beperken van risico's tijdens de uitvoeringsfase en vergroot de kans op een voorspelbaar en beheersbaar verloop van deze en opvolgende fases.

Deze gate review is inmiddels uitgevoerd. In de brief van 12 mei 2025 jl. en de bijgevoegde tweede voortgangsrapportage⁴ heeft mijn ambtsvoorganger u geïnformeerd over de eerste bevindingen van het gate review team. Daarin gaf het gate review team aan dat er zowel bij het ministerie van VWS als NRG PALLAS een kundige organisatie staat en dat systemen in de basis op orde zijn. Zij gaven verder aan dat er drie belangrijke tekortkomingen waren die voor de start van de uitvoeringsfase verbeterd moesten zijn. Dit waren het verduidelijken van de governance binnen het ministerie van VWS, het opleveren van een vastgestelde baseline 9 door NRG PALLAS en het verdiepen van de samenwerkingsrelatie tussen het ministerie van VWS en NRG PALLAS.

Naar aanleiding van deze constatering hebben het ministerie van VWS en NRG PALLAS de afgelopen maanden deze punten opgepakt. Het gate review team is in haar eindrapport tot het oordeel gekomen dat "er voldoende basis is om met vertrouwen de voorbereidingen te vervolgen en met de bouw te kunnen starten." Het rapport van het gate review team is te vinden in bijlage 1. In het eindrapport geeft het gate review nog een aantal adviezen die de komende tijd door het ministerie van VWS en NRG PALLAS opgepakt zullen worden. De opvolging zal periodiek gerapporteerd en besproken worden tijdens de reguliere overleggen tussen het ministerie van VWS en NRG PALLAS.

⁴ Kamerstuk 33626, nr. 30, Bijlage 1194623

Met de positieve uitkomst van de gate review heeft NRG PALLAS voldaan aan deze voorwaarde. Omdat NRG PALLAS ook voldoet aan de andere gestelde voorwaarden, heb ik als enig aandeelhouder van NRG PALLAS goedkeuring gegeven voor de start van de uitvoeringsfase.

Vervolg

In oktober 2025 zal de nieuw op te stellen basisrapportage conform de Regeling Grote Projecten worden aangeboden aan uw Kamer, gebaseerd op Baseline 9. Middels deze basisrapportage en de daaropvolgende voortgangsrapportages zal uw Kamer halfjaarlijks geïnformeerd worden over de voortgang van en de bredere context rond het PALLAS-nieuwbouwprogramma. Over de ontwikkelingen binnen de deelneming NRG PALLAS wordt de Kamer conform de kaders gesteld in de Nota Deelnemingenbeleid 2022 geïnformeerd.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
D.E.M.C. Jansen